

B.A. (Part-II) Examination
(Optional Subject)
MARATHI LITERATURE
मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 100

1. पुढील गद्य-पद्य खंडांचे संदर्भासह अर्थसौंदर्य स्पष्ट करा : 20

(अ) 'हा रे : हा आमचिए गावींचा चाल्यारू नव्हे ? : एथ देवो जाला : एणे गावो विटाळिला'

किंवा

'हा घोडा अमुकीये जातीचा : अमुका गुण : अमुके तक्षण:
हा घोडा अमुकेचि लाहे'

(आ) 'देवो एकु आम्हांतु खेळों आला : तो जेयाचिए पाठीवरि
बैसे तेयासि सूख होए : ऐसे अवघेयासि सूख दीधले:'

किंवा

'आरे : उकरडा व्याला गावी अरिष्ट जाले : आता शांति
करा'

(इ) 'ग्रामसुधारणेचा मूलमंत्र। सज्जनांनी व्हावे एकत्र।
संघटना हेचि शक्तीचे सूत्र। ग्रामराज्य निर्माण करी।।'

किंवा

'मी समजतो गावहि शरीर। त्यास राखावे नेहमी पवित्र।
त्यानेच नांदेल सर्वत्र। आनंद गावी।।'

(ई) 'जिकडे तिकडे स्वावलंबन प्रेम। घरोघरी चालावे काही काम।
आपुले करोनि दुसऱ्यासि निष्काम। मदत करावी मानवांनी।।'

किंवा

‘कोणी स्वादासाठी भोजन करिती।
नको असले तरी पोटात कोवती।
मग बिमारी घेऊन उठती।
कॉलरा, अपचन, संग्रहणी।।’

2. ‘लीळाचरित्र : एकाक’ मधून व्यक्त होणाऱ्या तत्कालीन समाज जीवनावर प्रकाश टाका. 20

किंवा

‘लीळाचरित्र : एकाक’ मधील भाषासौंदर्य उलगडून दाखवा.

3. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे ग्रामशुद्धीविषयक विचार स्पष्ट करा. 20

किंवा

ग्राम स्वावलंबी करण्यासाठी तुकडोजी महाराजांनी कोणता उपदेश केला आहे ? ते ‘ग्रामनिर्माणकता’ या अध्यायाच्या आधारे विशद करा.

4. साहित्याचे स्वरूप सांगून शास्त्रीय साहित्य व ललित साहित्य यातील फरक स्पष्ट करा. 20

किंवा

साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया उलगडून दाखवा.

5. साहित्याच्या भाषेचे सविस्तर विश्लेषण करा. 20

किंवा

साहित्याच्या विविध प्रयोजनांची चर्चा करा.